

Diskusný panel so zástupcami MZ SR, MPSVaR, AZP, VÚC, AOPP

Banská Bystrica, 21.-22.02.2019

Bratislava, 25.-26.3.2019

Košice, 11.-12.4.2019

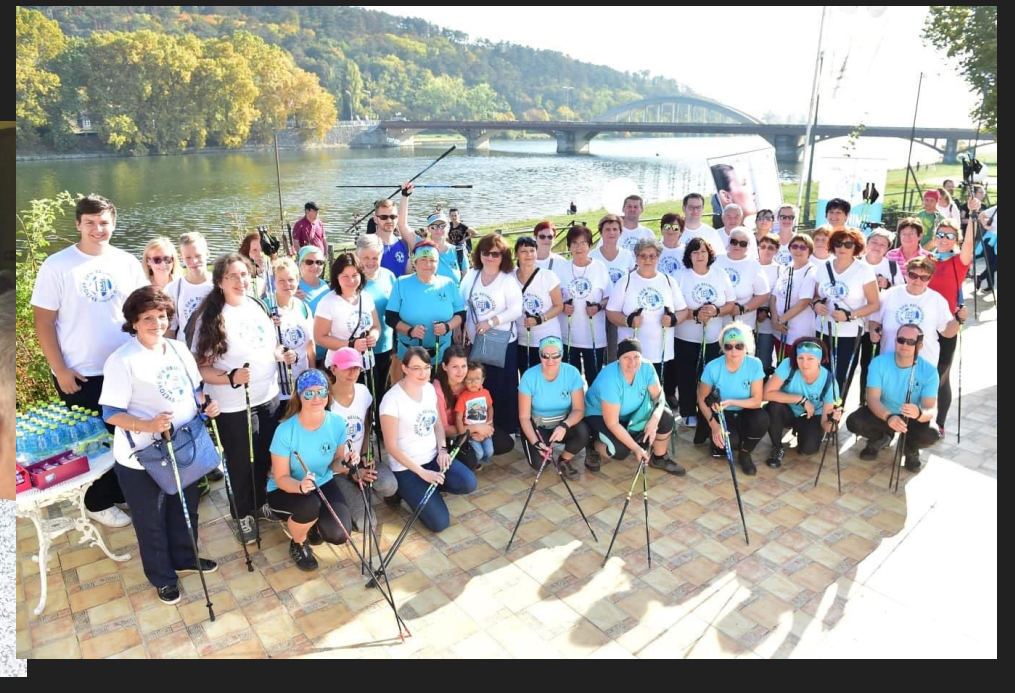
Európska únia
Európsky sociálny fond

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

AOPP
sociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

PORADŇA PRE PACIENTOV

Potrebujete poradiť
alebo pomôcť?

Radi vám pomôžeme e-
mailom, osobne aj telefonicky.

[viac info](#)

Starostlivosť o dlhodobo chorých

05.10.2018

Moja mama utrpela zlomeninu krčka stehennej kosti. Žiaľ, operácia sa nepodarila a mamka zostala ležiacou pacientkou. Ťažko komunikuje, odmieta stravu, bojujeme, aby vôbec užila lieky. V nemocnici mi už naznačili, že tam nemôže byť dlhší čas. Ja mám vlastnú rodinu, malé deti, neviem jej poskytnúť 24-hodinovú starostlivosť. Čo mám robiť, na koho sa obrátiť?

ODPOVEDÁ:

PhDr. Mária Lévyová, prezidentka AOPP

ANKETA

Uvedte, kto každý z Vašich
blízkych bol a/alebo je užívateľom
dlhodobej starostlivosti v
pribehu posledných 5 rokov?

Môj manžel/ka, druh/družka

0%

Moja matka/ otec, resp.
svokor/svokra

100%

Môj súrodenec/resp. súrodenec
môjho životného
partnera/partnerky

Hlavná téma mesiaca

Asociácia na ochranu práv pacientov SR dnes spúšťa prieskum o dlhodobej starostlivosti. Vzhľadom na populačnú krivku, demografické ukazovatele, sa problematika dlhodobej starostlivosti buď dotýka alebo bude dotýkať väčšiny z nás, našich rodín. Ak chceme niečo zlepšiť, musíme povedať svoj názor. Preto sa obraciame aj na Vás s prosbou o vyplnenie dotazníka, ktorý bude slúžiť pre zlepšenie sociálno-zdravotnej starostlivosti pre ľudí v potrebe dlhodobej starostlivosti na Slovensku. Zapojiť sa možno až do 10. júna 2018 prostredníctvom <https://www.surveymonkey.com/r/LTCnaslovensku>.

Vyplňte prieskum o dlhodobej zdravotnej starostlivosti

Európska únia
Európsky sociálny fond

Prieskum má pomôcť identifikovať:

- postoje k LTC odkázaných pacientov, ich rodín a blízkych
- a zdefinovať alebo potvrdiť už identifikované nedostatky, čo sa týka chýbajúcich kapacít, ktoré poskytujú dlhodobú starostlivosť- ZZ,ZSS
- do akej miery je ešte možné finančne zvládať v rodinách finančné náklady na dlhodobú starostlivosť
- skúsenosti s čakacími lehotami v zariadeniach
- či máme dôstojné podmienky pre umierajúcich
- aké návrhy a odporúčania pre zlepšenie súčasného stavu v oblasti poskytovania dlhodobej starostlivosti by navrhovali respondenti
- potreby pacientov a verejnosti na základe odpovedí doplniť ich do Stratégie LTC - presadzovať pri príprave zákona o dlhodobej starostlivosti

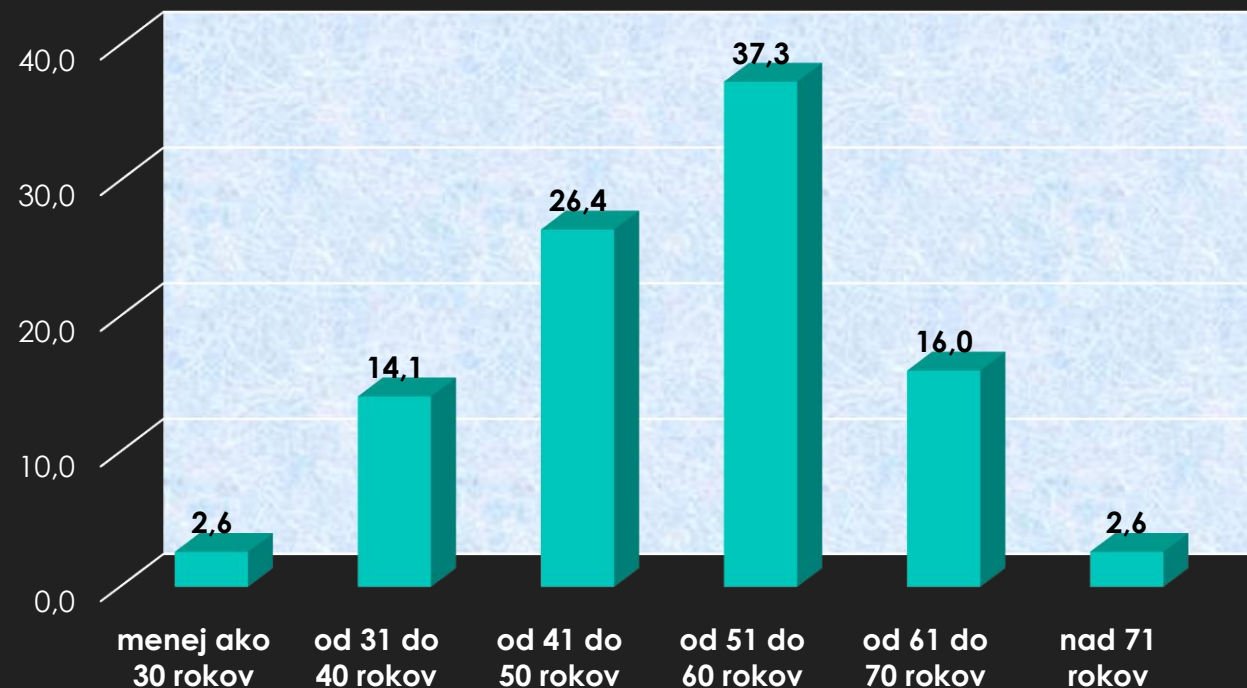
AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Vyhodnotenie - online prieskumu sa zúčastnilo 568 respondentov

Pohlavie	n = 568	%
muž	56	9.9
žena	501	88.2
neuveďené	11	1.9

Rozdelenie respondentov podľa veku (v %)

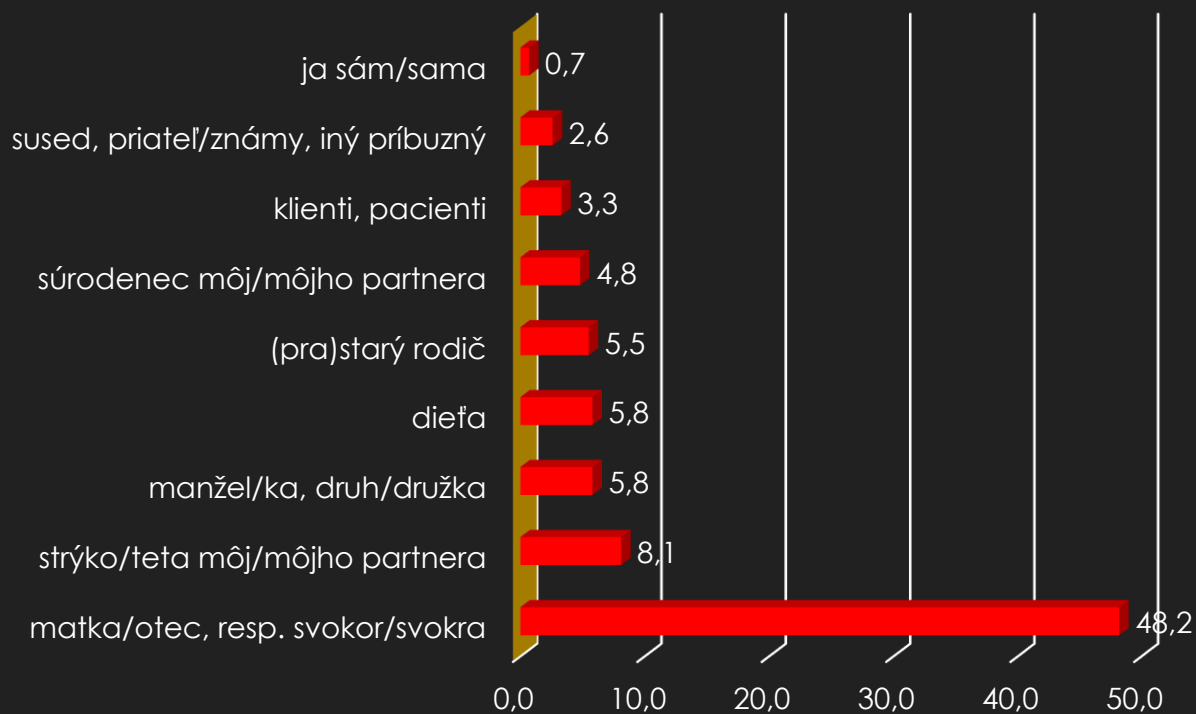

AOPP

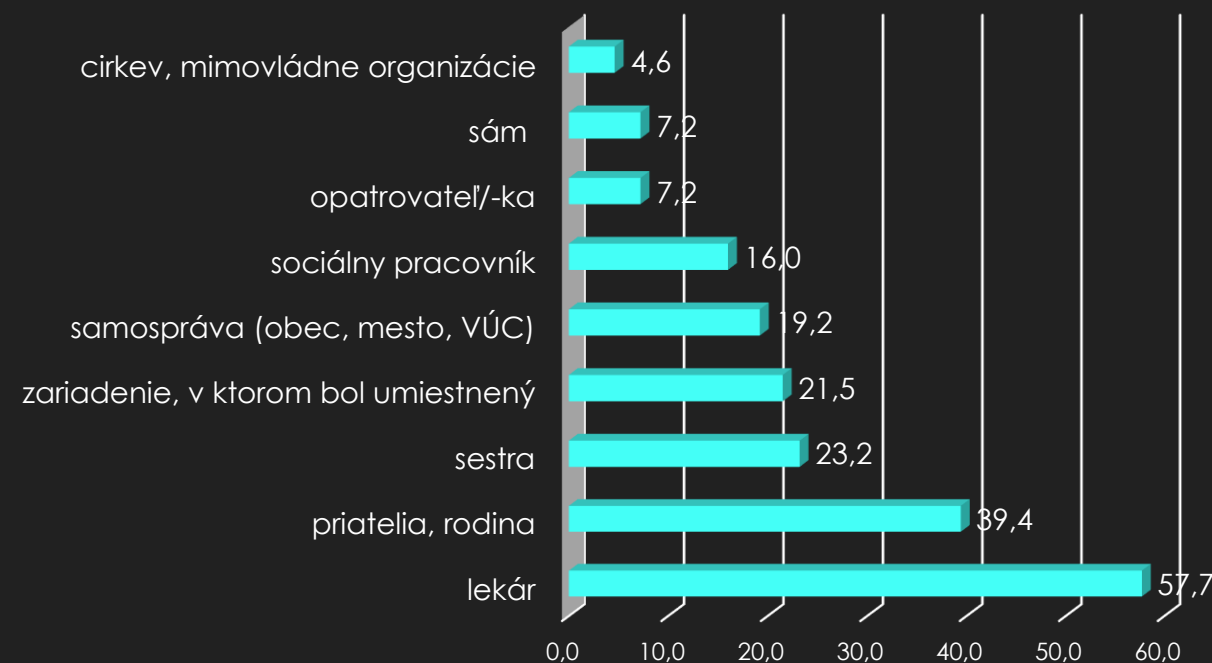
Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Vzťah k užívateľovi dlhodobej starostlivosti a získavanie poradenstva

Vzťah k užívateľovi DDS poskytovanej v priebehu posledných 5 rokov (v %)

Najčastejší zdroj rady v procese zabezpečovania DDS (v %)

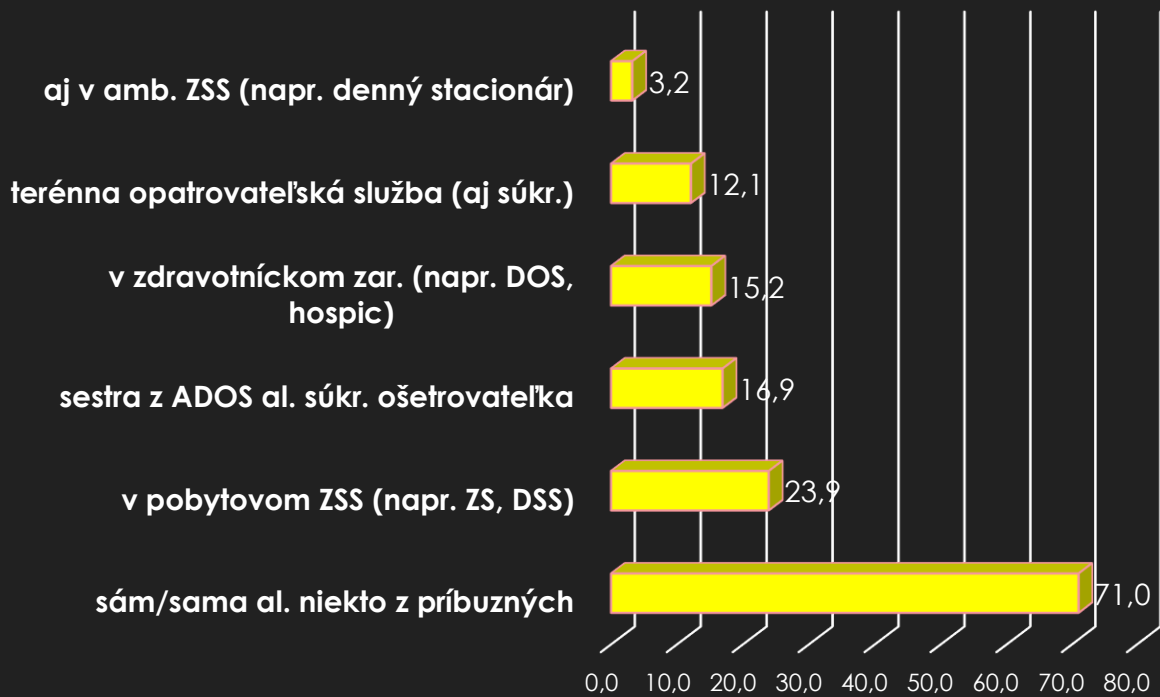

AOPP

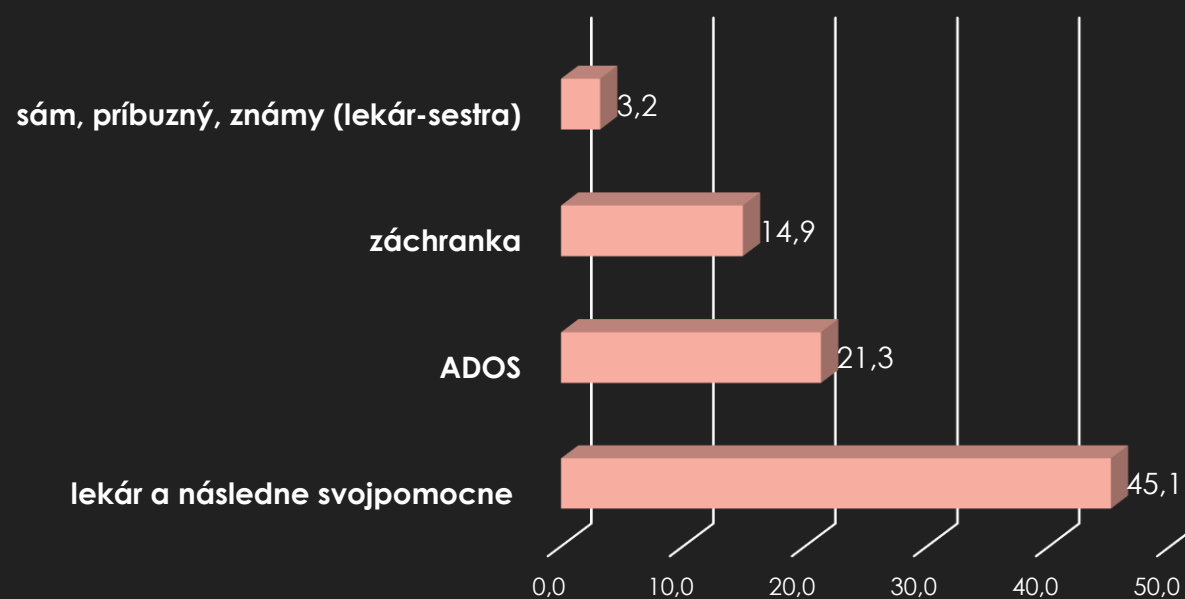
Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Zabezpečovanie poskytovania starostlivosti

Spôsoby zabezpečenia dlhodobej starostlivosti
(v %)

Zabezpečenie ošetrovania počas starostlivosti v
domácom prostredí
(v %)

Vyhodnotenie: deskriptívna analýza podľa cieľov AOPP - MUDr. Z. Katreniaková, PhD.

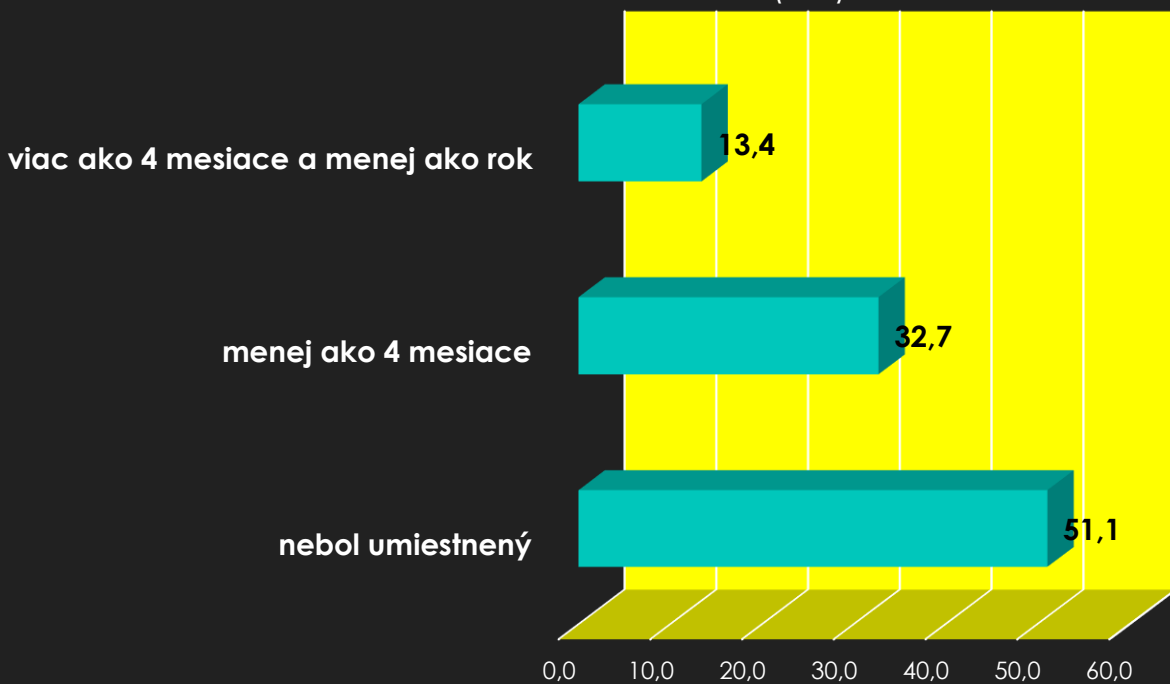

AOPP

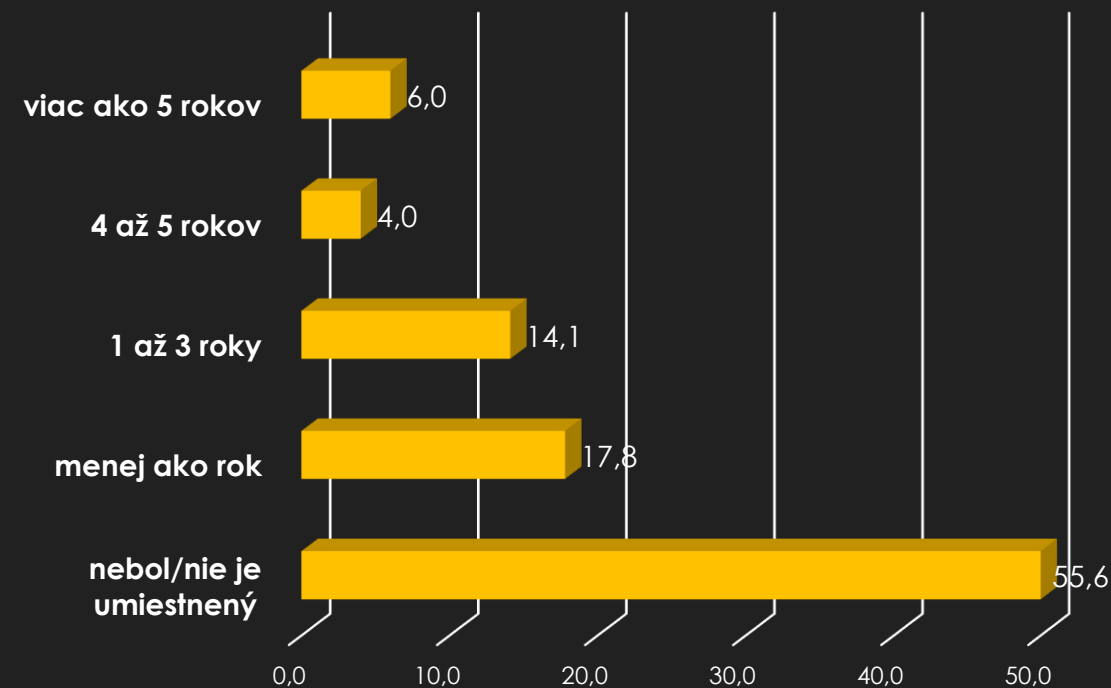
Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Poskytovanie starostlivosti v zdravotníckom zariadení a v zariadení sociálnych služieb

Dĺžka umiestnenia opatrovaného v zdravotníckom zariadení (v %)

Dĺžka umiestnenia opatrovaného v pobytovom zariadení sociálnych služieb (v %)

Vyhodnotenie: deskriptívna analýza podľa cieľov AOPP - MUDr. Z. Katreniaková, PhD.

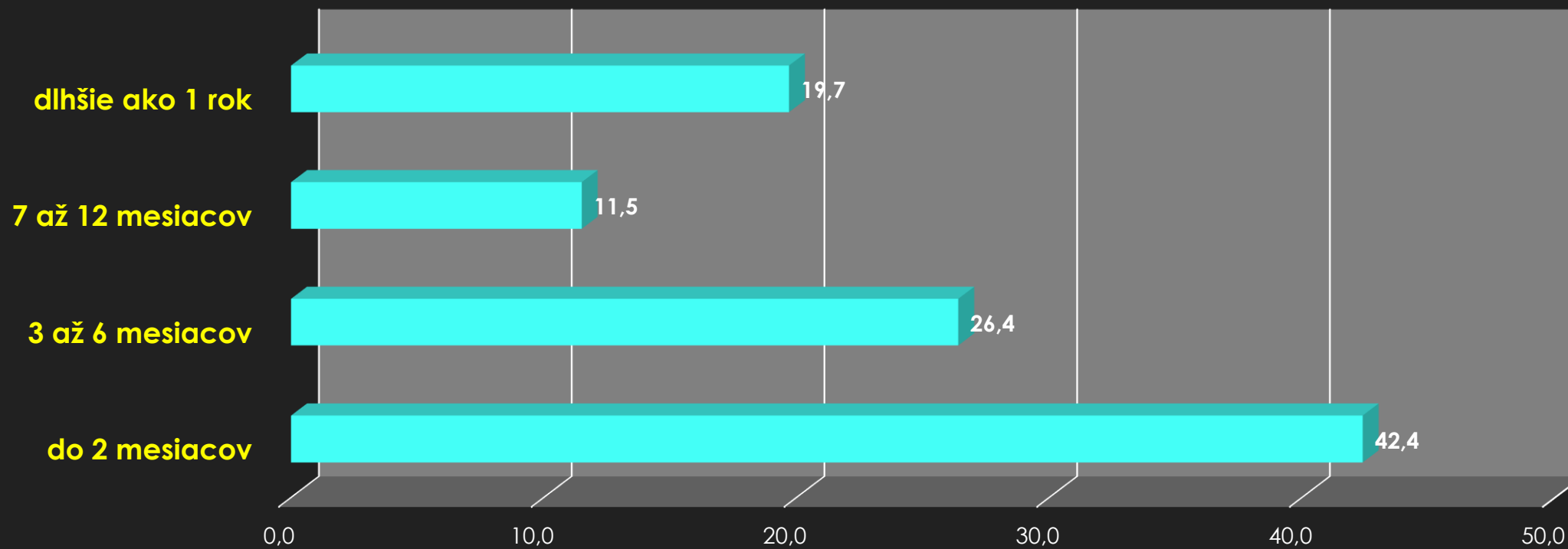

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Dĺžka čakania na umiestnenie do ZSS

Vyhodnotenie: deskriptívna analýza podľa cieľov AOPP - MUDr. Z. Katreniaková, PhD.

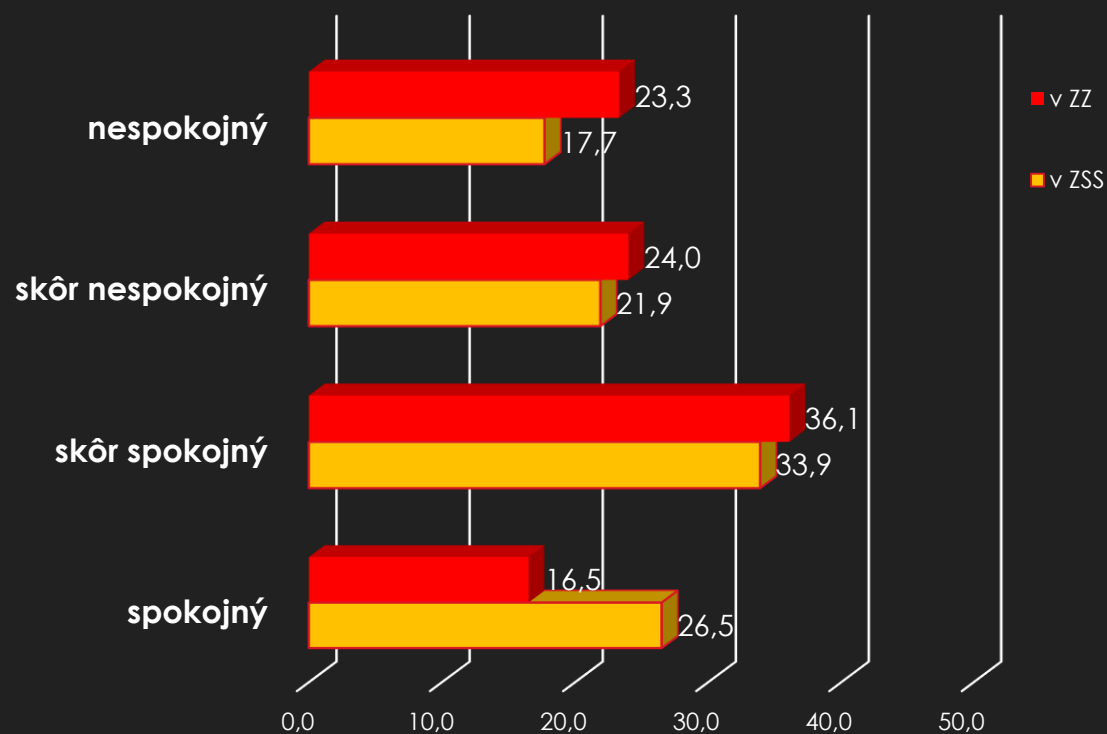

AOPP

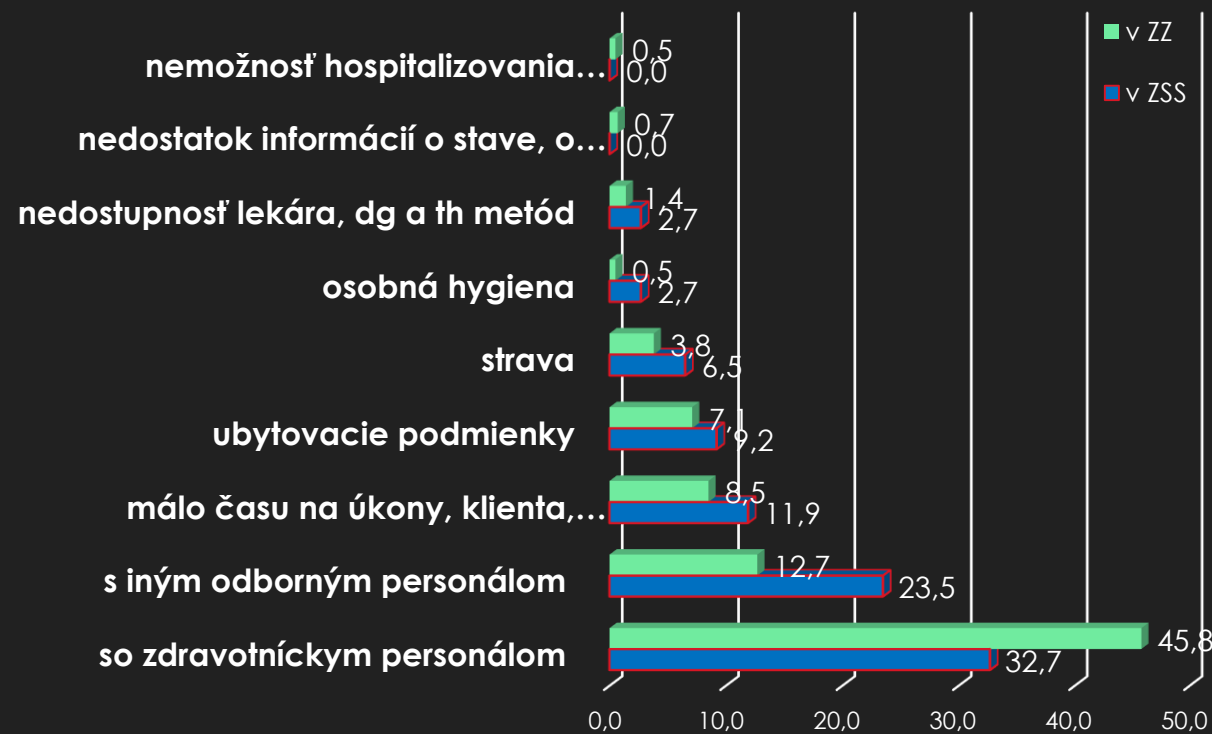
Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Spokojnosť s poskytovaním starostlivosti ZSS a v ZZ

Spokojnosť s poskytovaním starostlivosti (v %) v ZSS (n = 260) a/alebo v ZZ (n = 424)

Hlavné dôvody nespokojnosti s poskytovaním starostlivosti počas pobytu v ZSS (n = 260) a/alebo v ZZ (n = 424)

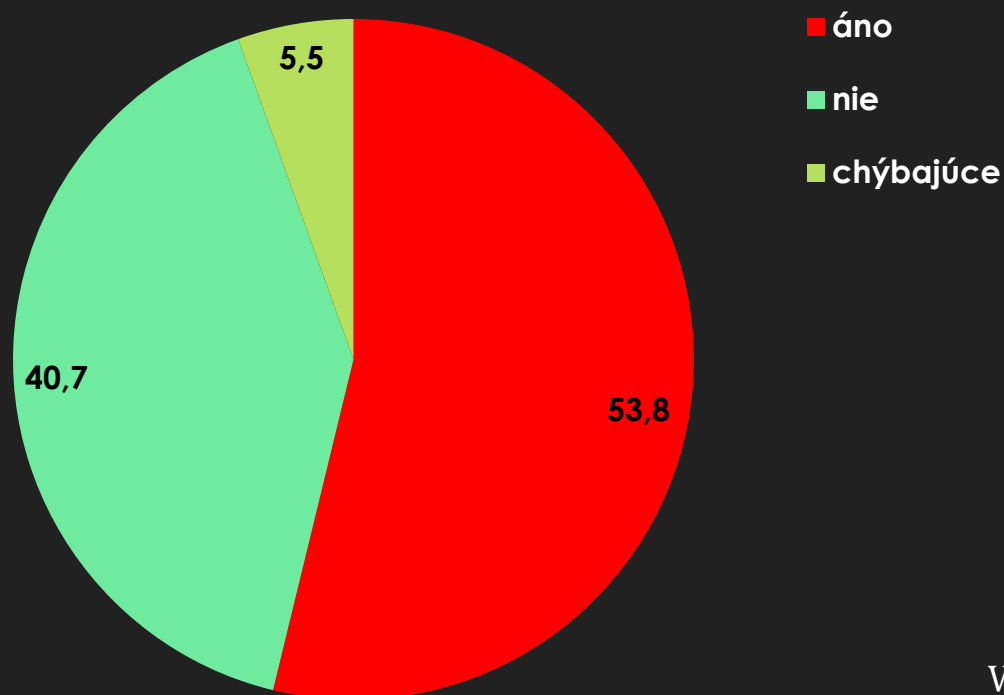

AOPP

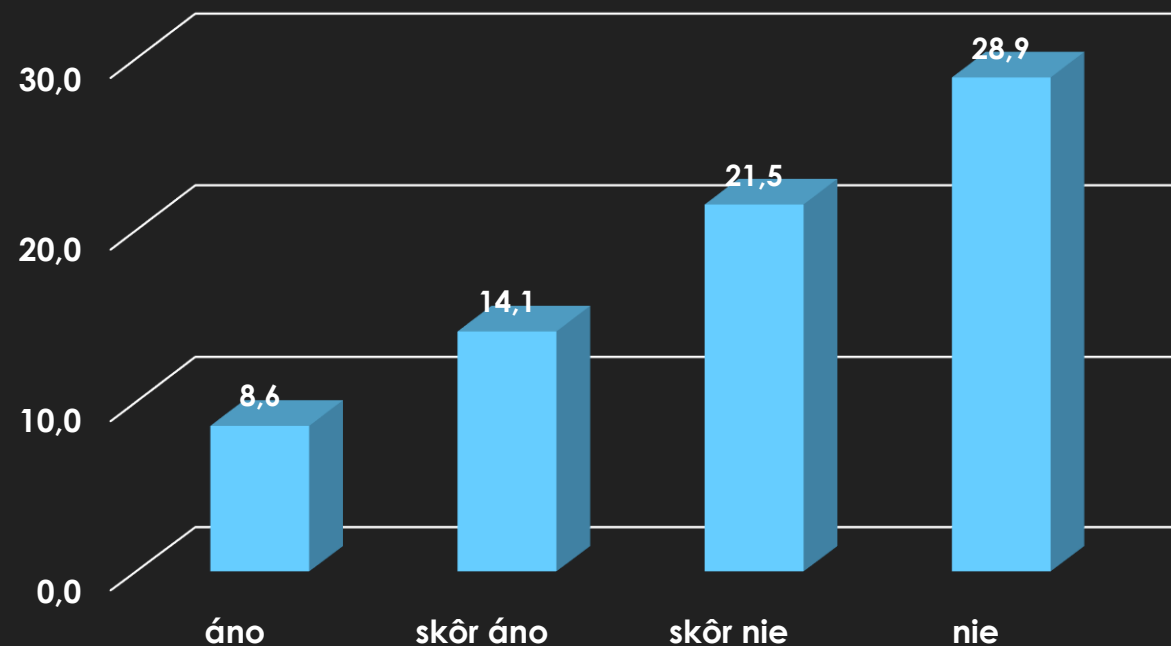
Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Platby v rámci dlhodobej starostlivosti

Potreba priplácania za „kvalitnejšiu
starostlivosť“ (v %)

Primeranosť príplatkov za poskytnutú
starostlivosť (v %)

Vyhodnotenie: deskriptívna analýza podľa cieľov AOPP - MUDr. Z. Katreniaková, PhD.

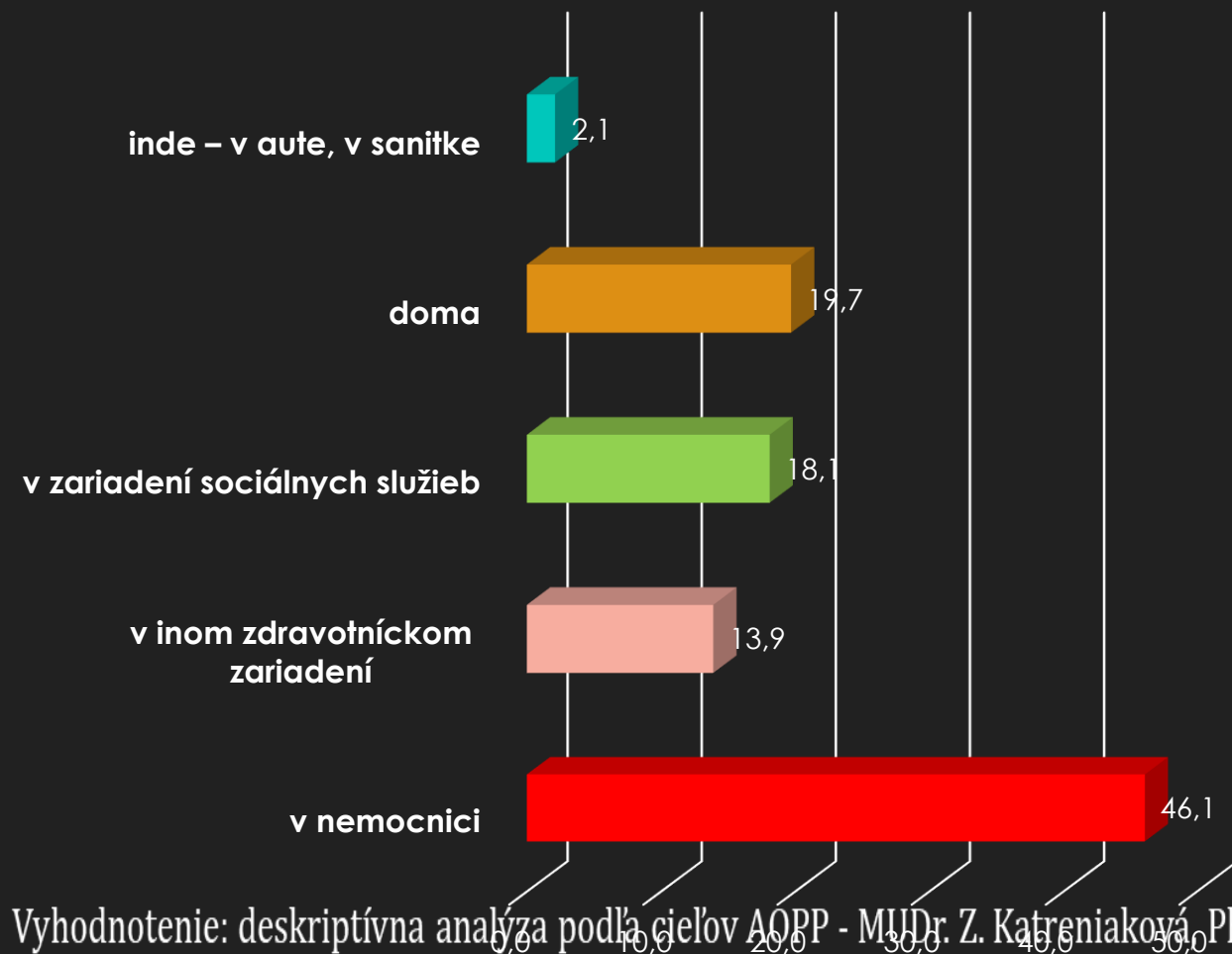

AOPP

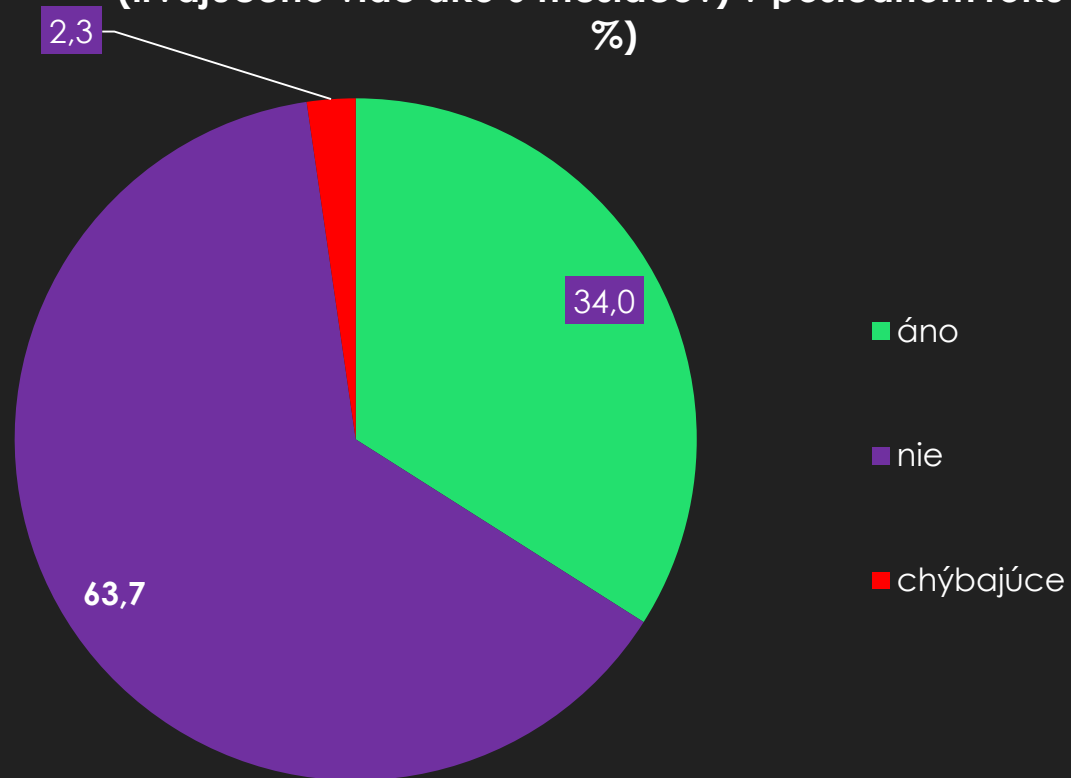
Asociácia na ochranu práv pacientov SR, o. z.

Máme dôstojné podmienky pre umierajúcich ?

Miesto úmrtia opatrovaného (n = 193, v %)

Úmrtie blízkeho z dôvodu dlhodobého ochorenia (trvajúceho viac ako 6 mesiacov) v poslednom roku (v %)

(Ne)ochota personálu počas starostlivosti o blízkeho pred úmrtím ?

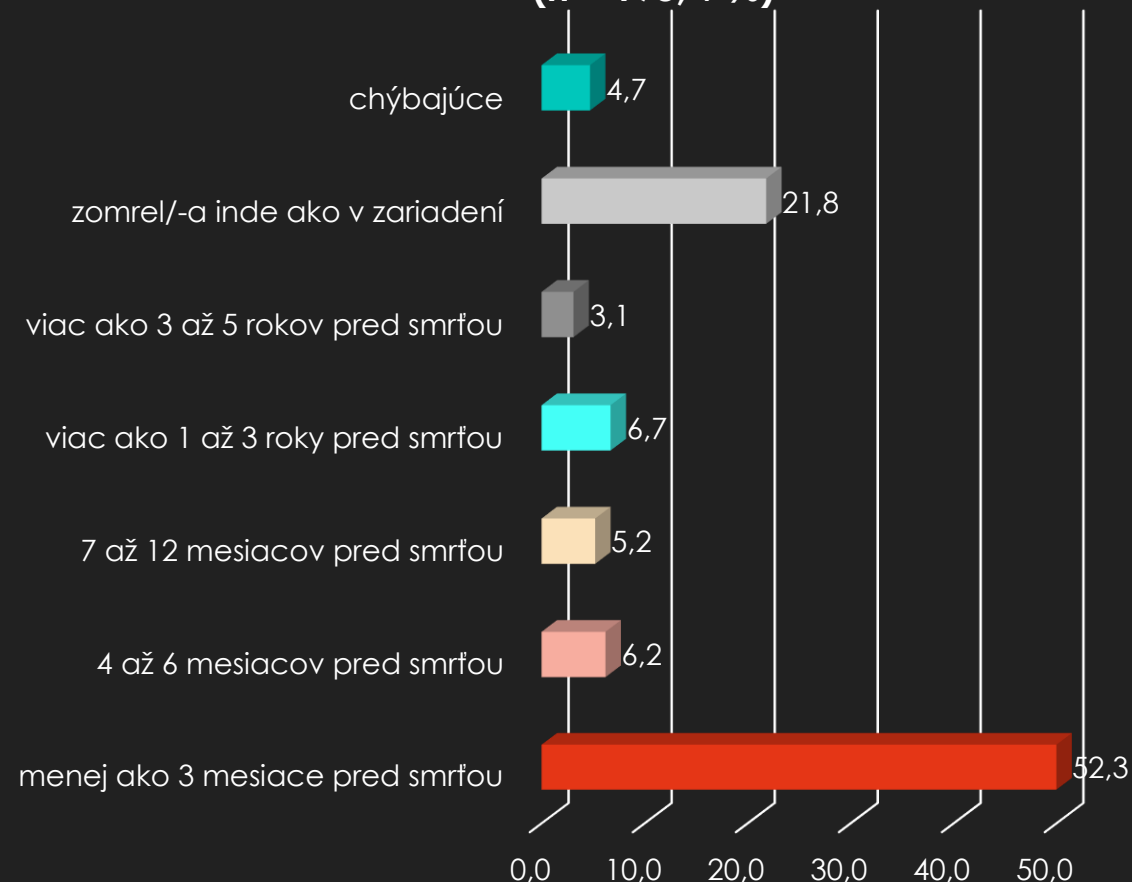
AOPP

Asociácia na ochranu práv pacientov SR, o. z.

Skúsenosť s neochotou počas starostlivosti pred úmrtím zo strany ... (n = 193, v %)

Dĺžka pobytu opatrovaného v zariadení pred úmrtím (n = 193, v %)

Vyhodnotenie: deskriptívna analýza podľa cieľov AOPP - MUDr. Z. Katreniaková, PhD.

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Odporúčania k stratégii a zákonu vyplývajúce z výsledkov prieskumu

- ❑ **Zobrať do úvahy riziko straty zamestnania resp. poklesu príjmu neformálnych opatrovateľov v rokoch pred nástupom do starobného dôchodku.**
- ❑ **Zobrať do úvahy aj stratu produktívnej a vysoko erudovanej pracovnej sily- prieskum nehodnotil pracovné zaradenie.**
- ❑ **Posilniť podporu neformálnych opatrovateľov (napr. aj výškou príspevku za opatrovanie)**
- ❑ **Pri poskytovaní domácej dlhodobej starostlivosti je dôležité zabezpečiť priebežné hodnotenie celkového stavu opatrovaného (aspoň 1x ročne) a plánovanie prípadnej potreby prechodu z domácej na inštitucionálnu dlhodobú starostlivosť**
- ❑ **Posilniť podporu existujúcich terénnych a ambulantných zdravotníckych (ADOS, mobilný hospic) a sociálnych (opatrovateľská služba, denné stacionáre, špecializované zariadenia) služieb – napr. aj ako súčasť integrovanej primárnej (zdravotnej a sociálnej) starostlivosti**
- ❑ **Posilniť poskytovanie dlhodobej starostlivosti v pobytových zariadeniach:**
  - *zlepšiť podmienky pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb*
  - *skrátiť čakacie doby na umiestnenie v pobytovom zariadení*
  - *v rámci pripravovanej stratifikácie lôžok pretransformovať časť akútnych lôžok v zdravotníckych zariadeniach na lôžka dlhodobej starostlivosti, a to vzhľadom na starnutie populácie*
  - *rozšíriť sieť inštitucionálnej dlhodobej starostlivosti o zariadenia určené osobám v terminálnom štádiu ochorenia (napr. hospice)*

Odporúčania k stratégii a zákonu vyplývajúce z výsledkov prieskumu

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

- ❑ V prípade potreby akútnej zdravotnej starostlivosti zabezpečiť pre dlhodobo chorých dostupnosť akútnych lôžok v zdravotníckych zariadeniach
- ❑ Nastaviť systém financovania v rámci dlhodobej starostlivosti tak, aby bol pre odkázaných na dlhodobú starostlivosť a ich príbuzných únosný, zrealniť financovanie dlhodobej starostlivosti podľa potrieb odkázaných a nákladov s tým spojených
- ❑ Zrovnoprávniť financovanie verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb
- ❑ Zvážiť do budúcnosti možnosť pripoistenia v rámci poskytovania dlhodobej starostlivosti tak, aby bola zabezpečená aj nadštandardná starostlivosť, ktorá by sa odvíjala od štandardnej starostlivosti, stanovenej v zákone
- ❑ Zlepšiť informovanosť pacientov a príbuzných o dostupných možnostiach zabezpečenia dlhodobej starostlivosti – prostredníctvom lekárov, sestier, sociálnych pracovníkov v zdravotníckych zariadeniach; príslušných úradov (ÚPSVaR) a samosprávy (obce); cez elektronické média (internet).
- ❑ Nastaviť a zabezpečiť kontrolu kvality poskytovanej dlhodobej starostlivosti na základe štandardov kvality dlhodobej starostlivosti.

Stratégia dlhodobej starostlivosti

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Potrebné je v rámci participácie – odborníkov, politikov, VÚC, samospráv, verejnosti:

- Zhrnutie hlavných nedostatkov / kladov súčasného stavu
- Hľadanie východísk DSZS
- Návrhy reforiem- spoločný zákon – legislatívne úpravy ?
- Zjednotený a štandardizovaný systém posudzovania
- Integrovaný informačný systém
- Kvalita poskytovania DSZS, štandardné postupy
- Viacdrojové financovanie
- Návrhy opatrení

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

Spoločný zákon zatiaľ nebude- návrhy MZ SR

NÁVRHY MINISTERSTVA ZDRAVOTNÍCTVA SR

1. Posilnenie poskytovateľov ošetrovateľskej a paliatívnej starostlivosti v týchto zdravotníckych zariadeniach [dom ošetrovateľskej starostlivosti (DOS), agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS), hospic, revíziu úhrady ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnej pomoci]],

a) rozšírením verejnej minimálnej siete (ADOS, DOS, následné lôžka, hospic, mobilný paliatívny tím), resp. vytvorenie optimálnej siete podľa odhadovaného počtu osôb v potrebe ošetrovateľskej starostlivosti,

b) revíziou indikácie ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnej pomoci,

c) rozšírením pôsobnosti Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou o kontrolu poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnej pomoci, ktoré nemajú uzatvorenú zmluvu so zdravotnou poisťovňou,

d) prístupnením zdravotnej dokumentácie sociálnemu pracovníkovi pracujúcemu v zdravotníckom zariadení,

Spoločný zákon zatiaľ nebude- návrhy MZ SR

AOPP

Asociácia na ochranu práv
pacientov SR, o. z.

e) reguláciou cien výkonov a paušálov, úhradu dopravy za **pacientov** v súvislosti s návštevou **pacienta**,

f) prehodnotením súčasnej podoby poskytovania a financovania ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnej pomoci

2. Vytvorenie oddelenia následnej starostlivosti v nemocniciach (miesto, kde sa poskytuje následná zdravotná starostlivosť **pacientovi**, ktorý vyžaduje doliečenie, poskytnutie najmä liečebno-rehabilitačnej a inej starostlivosti), súčasťou ústavnej zdravotnej starostlivosti už v súčasnosti je sociálny pracovník, ktorý by podľa navrhovanej právnej úpravy začal počas poskytovania následnej starostlivosti proces posudzovania na sociálne účely, čím by sa mohol vytvoriť priestor na vytvorenie vhodných podmienok pre **pacienta** po návrate do domáceho prostredia; pobyt na oddelení následnej starostlivosti v nemocniciach navrhujeme definovať v určitom časovom rozmedzí, ktorý je ešte predmetom odbornej diskusie.

3. Úhradu zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti formou regulácie cien a určením napríklad platby na každú osobu v potrebe zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti alebo reguláciou cien výkonov (ADOS, DOS, následné lôžka, hospic, mobilný paliatívny tím).

4. Definovanie materiálno-technického zabezpečenia a personálneho vybavenia s určením maximálneho počtu **pacientov** na lekára, sestru alebo iných zdravotníckych pracovníkov, doplnenie určujúcich znakov jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení pre vyššie uvedené zariadenia.

Podáme si pomocnú ruku a pôjdeme dopredu?

